

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 93

18 Nisan 1961 Tarihli Diplomatik Münasebetler Hakkında Viyana Mukavelesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/496)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik

Dairesi Başkanlığı

Sayı : K.K.T.D. 18/101-1544/03742

14 . 6 . 1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLETMECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 13.6.1984 tarihinde kararlaştırılan «Diplomatik Münasebetler Hakkında Viyana Mukavelesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Turgut Özal

Başbakan

KANUN GEREKÇESİ

A) GENEL

«Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi» diplomatik ilişkiler alanında uzun süredir uygulanan teamülf hukuk kurallarının tedvini ve bazı hususlarda tedricen geliştirilmesi amacıyla Birleşmiş Milletler çerçevesinde hazırlanmıştır. Sözleşmeye halihazırda 138 ülke taraf bulunmaktadır.

Diplomatik ilişkiler alanında evrensel bir kabul gören Sözleşme, bu alanda uygulanması gereken kuralları içermekte ve hükümlerine taraf olmayan ülkelere de riayet edilmektedir.

Sözleşme hükümleri ülkemizde de esasen uygulanmakta ve gerektiğinde Sözleşmeye taraf olan veya olmayan ülkelere karşı ileri sürülebilmektedir. Sözleşmenin Diplomatların ve Diplomatik temsilciliklerin korunmasına ilişkin hükümleri ülkemiz açısından özellikle önem taşımaktadır. Sözleşmeye katılımı, fiili uygulamanın hukuki bir şekle ve esasa bağlanması bakımından yararlı bulunmaktadır.

B) SÖZLEŞME HÜKÜMLERİ

Sözleşmenin 1 inci maddesinde misyon şefi ve misyon üyelerinin tanımları yapılmaktadır.

Sözleşmenin 2 nci maddesinde, devletler arasında diplomatik ilişki kurulmasının karşılıklı rıza ile olacağı belirtilmektedir.

3 üncü maddede diplomatik misyonun genel olarak görevleri sayılmaktadır.

Sözleşmenin 4, 5 ve 6 ncı maddelerinde misyon şefi atanmasına ilişkin kurallar belirtilmektedir. 7 ve 8 inci maddelerde ise misyonun diplomatik kadrosunun üyelerinin tayinine dair esaslar sayılmaktadır.

9 uncu maddede misyon şefi veya diplomatik misyon kadrosunun herhangi bir üyesinin kabul eden Devlet tarafından istenmeyen kişi olarak ilan edilebileceği belirtilmektedir.

10 uncu maddede misyon üyelerinin tayin, geliş ve ayrılışlarının kabul eden Devlete bildirilmesine ilişkin hususlar açıklanmaktadır.

Sözleşmenin 11 inci maddesinde kabul eden Devletin hangi hallerde misyon kadrosunun genişliğini sınırlayabileceği belirtilmektedir.

12 nci maddede kabul eden Devletin rızası olmaksızın misyonun kurulduğu mahallerden başka yerde bürolar kuramayacağı ifade edilmektedir.

Sözleşmenin 13 üncü maddesinde misyon şeflerinin göreve başlama sıralarının nasıl tespit edileceği belirtilmektedir.

14 üncü maddede misyon şeflerinin üç sınıfa ayrıldıkları belirtilmekte, 15 inci maddede ise misyon şeflerinin tayin edileceği sınıfın Devletler arasında mutabakatla tespit edileceği hükmü getirilmektedir.

Sözleşmenin 16 ncı maddesinde misyon şeflerinin kendi sınıflarında görevlerine başlangıç tarihlerine göre öncelik taşıyacakları belirtilmekte, 17 ve 18 inci maddelerde ise buna ilişkin diğer hususlar saptanmaktadır.

19 uncu maddede misyon şefinin görevini yürütmek üzere geçici maslahatgüzar atanmasına ilişkin kurallar belirtilmektedir.

20 nci maddede gönderen Devlet bayrağı ve armasının nerelerde kullanılabileceği açıklanmaktadır.

21 inci maddede kabul eden Devletin misyona, misyon binaları bulunması konusunda yardım edeceği ve kolaylık göstereceği ifade edilmektedir.

Sözleşmenin 22 nci maddesinde misyon binalarının dokunulmazlığa sahip oldukları belirtildikten sonra kabul eden Devletin bunlara yönelik zarar verici eylemleri önleme hususunda özel bir görevi olduğu kaydedilmektedir. 23 üncü maddede ise misyon binalarının bütün vergi ve resimlerden bağışık oldukları belirtilmektedir.

24 üncü maddede misyonun arşiv ve evrakının her halükarda dokunulmazlığı haiz bulunduğu belirtilmektedir.

25 inci maddede, kabul eden Devletin, misyon görevlerinin yürütülmesi için her türlü kolaylığı sağlayacağı hükmü yer almaktadır.

Sözleşmenin 26 ncı maddesinde misyon üyelerine esas itibariyle sağlanması öngörülen hareket ve seyahat serbestisinin ne şekilde sınırlandırılabilmesi hususu düzenlenmektedir.

27 nci maddede misyonun haberleşmesine ilişkin kurallar belirtilmektedir.

28 inci maddede resmî görev sırasında misyon tarafından tahsil olunan harç ve ücretlerin vergiden bağışık olduğu belirtilmektedir.

Sözleşmenin 29 uncu maddesinde diplomatik ajanın kişisel dokunulmazlığı bulunduğu ve kabul eden Devletin her türlü saldırıyı önlemek üzere uygun tedbirleri alması gerektiği kaydedilmektedir.

30 uncu maddeye göre ise diplomatik ajanın özel ikametgâhı, evrakı ve haberleşmesi de dokunulmazlıktan yararlanacaktır.

31 inci maddede diplomatik ajanın gönderen Devletin cezaî yargısından bağışık olduğu belirtilerek hangi şartlarda medenî ve idarî yarıdan bağışık olduğu sayılmaktadır.

32 nci maddede gönderen Devletin, diplomatik ajanın yargı bağışıklığını kaldırabileceği hükmü getirilmektedir.

33 üncü maddede diplomatik ajanın, kabul eden Devlette yürürlükte bulunan sosyal güvenlik hükümlerinden bağışık olduğu belirtilmektedir.

34 üncü maddede diplomatik ajanın hangi hallerde vergi ve resimlerden bağışık olacağı sayılmaktadır. 35 inci maddeye göre ise diplomatik ajan kabul eden Devletteki kamu hizmetlerinden, askerî yükümlülüklerden vs. bağışık tutulacaktır.

36 ncı maddede kabul eden Devletin misyon ve üyelerine ait hangi malların girişine müsaade edeceği ve vergilerden bağışık tutacağı belirtilmektedir.

37 nci maddede diplomatik ajanın ailesi ve diğer çalışanların yararlanacağı bağışıklıklar sayılmaktadır.

38 inci maddede ise kabul eden Devletin vatandaşı olan misyon üyelerinin yararlanabileceği bağışıklıklar belirtilmektedir.

39 uncu maddede bağışıklıkların hangi sürelerde uygulanacağı kaydedilmektedir.

40. maddede diplomatik ajanın görevine başlamak veya geri dönmek üzere üçüncü bir Devlet ülkesinden geçmesi sırasında kişisel dokunulmazlığı haiz olacağı belirtilmekte, misyonun diğer üyelerinin ve ailelerinin geçişinin üçüncü Devletlerce engellenmeyeceği ifade edilmektedir.

Sözleşmenin 41. maddesinde ayrıcalık ve bağımsızlıklardan yararlanan herkesin kabul eden Devlet yasalarına uymak zorunda olduğu belirtilmekte, misyonun kabul eden Devletle bütün resmî işlerinin Dışişleri Bakanlığı veya mutabık kalınacak başka Bakanlık aracılığı ile yürütüleceği ifade edilmektedir.

42. maddede diplomatik ajanın kabul eden Devlette kişisel kazanç amacıyla herhangi bir meslekî ve ticarî faaliyette bulunamayacağı belirtilmektedir.

43. maddede diplomatik ajanın görevinin hangi hallerde sona ereceği sayılmaktadır.

44. maddede, silahlı çatışma gibi hallerde dahi kabul eden Devletin, ayrıcalık ve bağımsızlıklardan yararlanan şahısların ülkesini terketmesi için kolaylık sağlayacağı belirtilmekte, 45. maddede ise iki Devlet arasında diplomatik ilişki kesildiği zaman kabul eden ve gönderen Devlete düşen yükümlülükler ve haklar sayılmaktadır.

Sözleşmenin 46. maddesinde gönderen Devletin, kabul eden Devletin rızası ile ve bu Devlet dahilinde temsil edilmeyen bir üçüncü Devletin ve vatandaşlarının menfaatlerinin korunmasını geçici olarak üstlenebileceği belirtilmektedir.

Sözleşmenin 48 ila 53. maddesinde Sözleşmenin imzalanması, onaylanması, yürürlüğe girmesine ilişkin hükümler yer almaktadır.

Dışişleri Komisyonu Raporu

T. B. M. M.

Dışişleri Komisyonu

Esas No. : 1/496

Karar No. : 12

21 . 6 . 1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 14 . 6 . 1984 tarihinde Yüce Meclise sevk edilen «Diplomatik Münasebetler Hakkında Viyana Mukavelesi'ne Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı», Komisyonumuzun 20 . 6 . 1984 tarihli Birleşiminde ilgili Bakanlık temsilcilerinin katılımıyla görüldü.

Tasarının gerekçesinde de izah edildiği üzere 18 Nisan 1961 tarihinde imzalanarak 24 Nisan 1964 tarihinde yürürlüğe giren «Diplomatik Münasebetler Hakkında Viyana Mukavelesi'ne 138 ülke taraf bulunmakta olup Sözleşme, Diploması alanında uyulması gereken hususları ihtiva etmektedir.

Sözleşmeye bugüne kadar katılmamızın nedeni münasebette bulunduğumuz ülkelerle diplomatik ilişkilerimizin teamulf hukuk kurallarıyla yürütülmesi ve bugüne kadar ihtiyaç duyulmamasıdır. Zaman içinde mevzuat tadili ve gelişmeler Mukavelenin tarafımızca tasdikini zarurî kılmıştır.

53 Maddeden ibaret olan Sözleşme Birleşmiş Milletler Yasasının Devletlerin egemen eşitliği göz önünde bulundurularak diplomatik misyonların görevlerinin etkin şekilde yapılmasını sağlamak gayesiyle hazırlanmıştır. Açıkça düzenlenmeyen meselelerde eskiden olduğu gibi teamulf hukuk kuralları ve müteakibliyet esasları geçerli olacaktır.

Gerek tasarının gerekçesinde arz ve izah olunan hususları ve gerek temsilcilerin verdikleri tamamlayıcı bilgileri uygun ve yerinde mütalaa eden Komisyonumuz tasarımı prensip olarak kabul ettikten sonra maddelerin müzakeresine geçmiştir.

Tasarının başlığında ve 1 inci madde içinde yer alan «Diplomatik Münasebetler» ve «Viyana Mukavelesi» ibareleri Kanun Tasarısı ve gerekçesine ilişik sözleşme metninde yazıldığı gibi «Diplomatik İlişkiler» ve «Viyana Sözleşmesi» olarak düzeltilmiş ve böylece Anayasa diline de uygunluk sağlanmıştır.

Sözleşmenin 11 inci maddesi : «Miyon Kadrosu hakkında özel anlaşma bulunmadığı takdirde, kabul eden Devlet kendisinin içinde bulunduğu durum ve koşulları ve söz konusu misyonun ihtiyaçları göz önünde bulundurarak misyonun kadrosunun kendince makul ve normal sayılan hadler dahilinde tutulmasını talep edebilir.» hükmünü ihtiva etmektedir. Ülkemizin menfaatleri, yabancı misyonların personel sayısının makul

ve normal sayılan düzeyin üstüne çıkması halinde Komisyonumuz Dışişleri Bakanlığından Sözleşmenin 11 in-
ci maddesini göz önünde tutarak gereğini yapmasını temenni etmektedir.

Tasarının yürürlük ve yürütmeyeyle ilgili olan 2 nci ve 3 üncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Fethi Çelikbaş
Burdur

Başkanvekili
Mehmet Timur Çınar
Manisa
İmzada bulunamadı.

Kâtip
Hasan Adnan Tutkun
Amasya

Üye
Ogan Soysal
Ankara

Üye
Mustafa Ertuğrul Ünlü
Bursa

Üye
Sabit Batumlu
İstanbul

Üye
Faik Tarımcıoğlu
Bitlis

Üye
Nuh Mehmet Kaşıkçı
Kayseri

Üye
Nihat Harmancı
Konya

Üye
Neriman Eigin
Ankara

Üye
Hacı Turan Öztürk
Nevşehir

Üye
Yılmaz Altuđ
Sivas

Üye
Ali Rifkı Atasever
Tekirdađ

Üye
İsa Vardal
Zonguldak

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

18 Nisan 1961 Tarihli Diplomatik Münasebetler Hakkında Viyana Mukavelesine Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 18 Nisan 1961 tarihinde imzalanarak 24 Nisan 1964 tarihinde yürürlüğe giren «Diplomatik Münasebetler Hakkında Viyana Mukavelesine» katılmamız uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

18 Nisan 1961 Tarihli Diplomatik İlişkiler Hakkındaki Viyana Mukavelesine Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 18 Nisan 1961 tarihinde imzalanarak 24 Nisan 1964 tarihinde yürürlüğe giren «Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesine» katılmamız uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

13.6.1984

Başbakan
T. Özal

Devlet Bakanı - Başbakan Yardımcısı
İ. K. Erdem

Devlet Bakanı
S. N. Türel

Devlet Bakanı Y.
İ. Özdağlar

İçişleri Bakanı
A. Tanrıyar

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı
M. V. Dinçerler

Ulaştırma Bakanı
V. Atasoy

Sanayi ve Ticaret Bakanı
H. C. Aral

Devlet Bakanı
K. Oksay

Devlet Bakanı
A. Tenekeci

Adalet Bakanı
M. N. Eldem

Dışişleri Bakanı
V. Halefoğlu

Bayındırlık ve İskân Bakanı
İ. S. Giray

Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanı
H. H. Doğan

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
C. Büyükbaş

Devlet Bakanı
A. M. Yılmaz

Devlet Bakanı
İ. Özdağlar

Millî Savunma Bakanı
Z. Yavuztürk

Maliye ve Gümrük Bakanı
V. Arıkan

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı
M. Aydın

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bak. Y.
M. Aydın

Kültür ve Turizm Bakanı
M. M. Taşçioğlu

DİPLOMATİK İLİŞKİLER HAKKINDA VİYANA SÖZLEŞMESİ

Bu sözleşmeye taraf olan Devletler

Eski zamanlardan beri bütün ülkelere mensup insanların diplomasi görevlilerinin statüsünü tanıdıklarını hatırlıyarak,

Birleşmiş Milletler Yasasının Devletlerin egemen eşitliği, uluslararası barış ve güvenliğin korunması ve uluslar arasında dostane ilişkilerin geliştirilmesi hakkındaki amaç ve ilkelerini göz önünde bulundurarak,

Diplomatik ilişkiler, ayrıcalıklar ve bağımsızlıklar hakkında uluslararası bir Sözleşmenin, ulusların farklı anayasal ve sosyal sistemlerine bakılmaksızın aralarında dostane ilişkilerin gelişmesine katkıda bulunacağına inanarak,

Bu gibi ayrıcalıkların ve bağımsızlıkların amacının fertleri yararlandırmak olmayıp, Devletleri temsil eden diplomatik misyonların görevlerinin etkin şekilde yapılmasını sağlamak olduğunu müdrük bulunarak,

Bu Sözleşme hükümlerince açıkça düzenlenmeyen meselelerde teamüli hukuk kurallarına uygulanmasına devam olunacağını teyid ederek,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır.

MADDE 1.

Bu Sözleşme bakımından, aşağıdaki deyimler, karşılarında yer alan anlamları haiz olacaklardır :

- «Miyon şefi» gönderen Devlet tarafından bu sıfatla hareket üzere görevlendirilen şahıstır;
- «Miyon üyeleri», miyon şefi ve miyon kadrosuna mensup üyelerdir;
- «Miyon kadrosunun üyeleri», miyonun diplomatik kadrosunun, idarî ve teknik kadrosunun ve hizmet kadrosunun üyeleridir;
- «Diplomatik kadronun üyeleri», miyon kadrosunun diplomatik rütbe taşıyan üyeleridir;
- «Diplomatik ajan», miyon şefi veya miyonun diplomatik kadrosunun bir üyesidir;
- «İdarî ve teknik kadronun üyeleri», miyon kadrosunun miyonun idarî ve teknik hizmetinde çalışan üyeleridir;
- «Hizmet kadrosu üyeleri», miyon kadrosunun miyonun iç hizmetinde bulunan üyeleridir;
- «Özel hizmetçi», miyonun bir üyesinin ev hizmetinde bulunan ve gönderen Devlet hizmetinde çalışmayan bir şahıstır;
- «Miyon binaları», miyon şefinin ikametgâhı dahil olmak üzere ve mülkiyete bakılmaksızın, miyonun maksatları için kullanılan binalar veya bina bölümleri ile bunlarla irtibatlı arazidir.

MADDE 2.

Devletler arasında diplomatik ilişkiler ve daimî diplomatik misyonlar kurulması karşılıklı rıza ile olur.

MADDE 3.

1. Bir diplomatik miyonun görevleri, diğerleri meyanında, şunları da kapsar :

- Gönderen Devleti kabul eden Devlette temsil etmek;
- Kabul eden Devlette, uluslararası hukukun müsaade ettiği sınırlar içinde gönderen Devletin ve vatandaşlarının çıkarlarını korumak;
- Kabul eden Devlet Hükümeti ile müzakereler yapmak;
- Bütün yasal imkânlarla kabul eden Devletin durumunu ve gelişmelerini tespit etmek ve bunlar hakkında gönderen Devlet Hükümetine bilgi vermek;
- Gönderen Devlet ile kabul eden Devlet arasında dostane ilişkileri ilerletmek ve ekonomik, kültürel ve bilimsel ilişkilerini geliştirmek.

2. Bu Sözleşmedeki hiçbir hüküm konsolosluk görevlerinin bir diplomatik miyon tarafından yürütülmesini önleyecek şekilde yorumlanamaz.

MADDE 4.

1. Gönderen Devlet kabul eden Devletten bu Devlete miyon şefi olarak göndermek istediği şahıs için agreement almak zorunluğundadır.

2. Kabul eden Devlet, agreement'in reddi halinde gönderen Devlete sebep göstermek zorunluğunda değildir.

MADDE 5.

1. Gönderen Devlet, ilgili kabul eden Devletlere gerekli ihbarda bulunduktan sonra yerine göre bir misyon şefini veya diplomatik kadronun herhangi bir üyesini, kabul eden Devletlerden herhangi biri tarafından açıkça itirazda bulunulmadıkça birden fazla Devlet nezdinde akredite edebilir.

2. Gönderen Devlet bir misyon şefini, bir veya daha fazla sayıda başka Devlete akredite ettiği takdirde, misyon şefinin sürekli oturmadığı Devletlerin herbirinde bir geçici Maslahatgüzarın (Charge d'Affaires ad interim) yönettiği bir diplomatik misyon kurabilir.

3. Bir misyon şefi veya misyonun diplomatik kadrosunun herhangi bir üyesi, herhangi bir uluslararası kuruluş, nezdinde gönderen Devletin temsilciliğini yapabilir.

MADDE 6.

Kabul eden Devletçe itiraz edilmedikçe iki veya daha fazla sayıda Devlet, aynı şahsı, diğer bir Devlet nezdinde misyon şefi olarak akredite edebilirler.

MADDE 7.

5, 8, 9 ve 11 inci madde hükümleri saklı kalmak şartıyla, gönderen Devlet, misyon kadrosunun üyelerini serbestçe tayin eder. Kara, deniz veya hava ataşelerinin tayininde, kabul eden Devlet, bunların adlarının, onayı alınmak üzere önceden bildirilmesini isteyebilir.

MADDE 8.

1. Misyonun diplomatik kadro üyeleri prensip itibariyle gönderen Devletin vatandaşı olmalıdır.

2. Misyonun diplomatik kadro üyeleri, kabul eden Devletin her zaman geri alınabilecek rızası olmadıkça, bu Devletin vatandaşları arasından tayin edilemez.

3. Kabul eden Devlet, gönderen Devletin vatandaşı olmayan üçüncü bir Devletin vatandaşları için de aynı hakkı saklı tutabilir.

MADDE 9.

1. Kabul eden Devlet, herhangi bir zaman ve kararının gerekçesini açıklamak zorunluluğunda olmaksızın, gönderen Devlete misyon şefinin veya misyon Diplomatik kadrosunun herhangi bir üyesinin istenmeyen şahıs (persona non grata) olduğunu veya misyon kadrosunun herhangi bir başka üyesinin kabule şayan olmadığını bildirebilir. Bu takdirde, gönderen Devlet, duruma göre, ilgili şahsı geri çağırır veya misyondaki görevine son verir. Bir şahıs kabul eden Devletin ülkesine gelmeden önce de istenmeyen veya kabule şayan olmayan şahıs olarak ilan edilebilir.

2. Gönderen Devlet bu maddenin 1 inci fıkrasında kayıtlı yükümlülüklerini yerine getirmeyi reddeder veya makul bir süre içinde yerine getirmemezse, kabul eden Devlet ilgili şahsı misyonun bir üyesi olarak tanımayı reddedebilir.

MADDE 10.

1. Kabul eden Devletin Dışişleri Bakanlığına, veya mutabık kalınacak başka Bakanlığa, aşağıdaki hususlar bildirilecektir:

- Misyon üyelerinin tayini, gelişleri ve kesin ayrılışları veya misyondaki görevlerinin sona ermesi;
- Misyonun bir üyesinin ailesine mensup olan bir şahsın gelişi ve kesin ayrılışı ile uygun bulunduğu, bir şahsın misyonun bir üyesinin ailesine dahil olması veya bu durumdan çıkması;
- Bu fıkranın (a) bendinde belirtilen şahıslar tarafından istihdam olunan özel hizmetçilerin gelişi ve kesin ayrılışları ile gerektiğinde, bunların sözkonusu şahısların hizmetinden ayrılmaları vakıası;
- Kabul eden Devlette ikamet eden şahısların misyon üyeleri olarak veya ayrıcalık ve bağışıklık tanıyan özel hizmetçiler olarak istihdam edilmeleri ve bu görevlerine son verilmesi.

2. Mümkün olan hallerde, geliş ve kesin ayrılışlar önceden de bildirilecektir.

MADDE 11.

1. Misyonun kadrosu hakkında özel anlaşma bulunmadığı takdirde, kabul eden Devlet kendisinin içinde bulunduğu durum ve koşulları ve sözkonusu misyonun ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak misyonun kadrosunun kendince makul ve normal sayılan hadler dahilinde tutulmasını talep edebilir.

2. Aynı şekilde, kabul eden Devlet, benzer sınırlar içinde ve ayırım gözetmeksizin belirli bir sınıfa mensup memurları kabul etmeyi reddedebilir.

MADDE 12.

Gönderen Devlet, kabul eden Devletin önceden açık rızası olmadan, misyonun kurulduğu mahallerden başka yerlerde misyonun bir kısmını teşkil eden bürolar kuramaz.

MADDE 13.

1. Misyon şefi, kabul eden Devlette carî olan ve yeknesak bir tarzda uygulanacak usule göre, ya itimatnamesini takdim ettiği zaman veya gelişini bildirdiği ve itimatnamesinin aslına uygun bir örneği kabul eden Devletin Dışişleri Bakanlığına veya mutabık kalınacak başka bir Başkanlığa tevdi olunduğu zaman, kabul eden Devletteki görevine başlamış sayılır.

2. İtimatnamelerin veya bunların gerçek suretlerinin takdim sırası, misyon şefinin geliş tarihi ve saatine göre tayin olunur.

MADDE 14.

1. Misyon şefleri aşağıda gösterilen üç sınıfa ayrılır :

a) Devlet Başkanları nezdinde akredite edilen Büyükelçiler veya Nonslar ile muadili rütbedeki diğer misyon şefleri;

b) Devlet Başkanları nezdinde akredite edilen Murahhaslar, Elçiler ve Enternonlar;

c) Dışişleri Bakanları nezdinde akredite edilen Maslahatgüzarlar;

2. Öncelik sırası ve nezaket kuralları dışında, misyon şefleri arasında sınıfları dolayısıyla bir fark gözetilmeyecektir.

MADDE 15.

Misyon şeflerinin tayin edileceği sınıf, Devletler arasında varılan mutabakatla tespit olunur.

MADDE 16.

1. Misyon şefleri, kendi sınıfları dahilinde 13 üncü madde uyarınca görevlerine başlayış tarih ve saatine göre öncelik taşırlar.

2. Bir misyon şefinin itimatnamesinde sınıfını değiştirmeksizin yapılan tadiller önceliğini etkilemez.

3. Bu madde, kabul eden Devletin Papalık Temsilcisinin önceliği hakkındaki herhangi bir uygulamasını etkilemez.

MADDE 17.

Misyonun diplomatik kadrosu üyelerinin önceliği, misyon şefi tarafından Dışişleri Bakanlığına veya mutabık kalınacak başka bir Bakanlığa bildirilir.

MADDE 18.

Misyon şeflerinin kabulü konusunda her Devletin uygulayacağı usul, her sınıf için yeknesak olacaktır.

MADDE 19.

1. Misyon şefinin görevi münhal olduğu, veya misyon şefi görevlerini yerine getiremediği takdirde, bir geçici Maslahatgüzar (Charge d'Affaires ad interim) geçici olarak misyon şefi görevlerini yapacaktır. Geçici Maslahatgüzarın adı, ya misyon şefi tarafından, veya bunun mümkün olmaması halinde gönderen Devletin Dışişleri Bakanlığı tarafından, kabul eden Devletin Dışişleri Bakanlığına veya mutabık kalınacak başka bir Bakanlığa bildirilir.

2. Kabul eden Devlette Misyonun diplomatik kadrosunun hiç bir üyesi bulunmadığı takdirde, kabul eden Devletin rızası ile, idarî ve teknik kadronun bir üyesi, gönderen Devlet tarafından misyonun güncel idarî işlerini yürütmek üzere tayin edilebilir.

MADDE 20.

Misyon ve şefi, gönderen Devletin bayrağını ve armasını, misyon şefinin ikâmetgahı da dahil olmak üzere misyonun binalarında ve misyon şefinin nakil vasıtalarında kullanmak hakkını haizdirler.

MADDE 21.

1. Kabul eden Devlet, kanunlarına uygun olarak, kendi ülkesinde gönderen Devletin misyonu için gereken binaların edinilmesini kolaylaştıracak veya gönderen Devletin başka suretle yer bulmasına yardımcı olacaktır.

2. Aynı şekilde, kabul eden Devlet, gerekiyorsa üyelerine uygun yer bulmaları için misyonlara yardım edecektir.

MADDE 22.

1. Misyon binaları dokunulmazdırlar. Kabul eden Devlet yetkilileri misyon şefinin rızası olmadıkça bu binalara giremezler.

2. Kabul eden Devlet, misyon binalarını herhangi bir tecavüz veya zarara karşı korumak ve misyonun huzurunun herhangi bir şekilde bozulması veya itibarının kırılmasını önlemek üzere her türlü tedbiri almak özel göreviyle yükümlüdür.

3. Misyon binaları ile içindeki eşyalar ve diğer mallar ve misyonun nakil vasıtaları arama, el koyma, haciz veya icradan bağıştırlar.

MADDE 23.

1. Gönderen Devlet ve misyon şefi, yerine getirilen belirli hizmetlerin bedeli olan ödemelerin dışında, ister malik, ister kiracı olsunlar misyon binaları bakımından bütün millî, bölgesel veya beledi vergi ve resimlerden bağıştırlar.

2. Bu maddede bahis konusu vergiden bağıştıklık, gönderen Devlet veya misyon şefi ile akıt yapan şahısların kabul eden Devletin kanununa göre ödemeleri gereken vergi ve resimlere uyulanmaz.

MADDE 24.

Misyonun arşivleri ve evrakı her zaman ve nerede bulunursa bulunsun dokunulmazlığı haizdir.

MADDE 25.

Kabul eden Devlet, misyon görevlerinin yürütülmesi için her türlü kolaylığı sağlayacaktır.

MADDE 26.

Millî güvenlik nedenleriyle girişı yasaklanan veya düzenlemeye bağlanan bölgeler hakkındaki mevzuat hükümleri saklı kalmak şartıyla, kabul eden Devlet, ülkesinde misyonun bütün üyelerine hareket ve seyahat serbestliği sağlayacaktır.

MADDE 27.

1. Kabul eden Devlet, misyonun her türlü resmî amaç için serbestçe haberleşmesine izin verecek ve bunu koruyacaktır. Gönderen Devletin hükümeti ve nerede bulunursa bulunsun, diğer misyonları ve konsoloslukları ile haberleşme esnasında misyon, diplomatik kuryeler ve kodlu veya şifreli mesajlar dahil olmak üzere, uygun bütün haberleşme vasıtalarını kullanabilir. Bununla beraber, misyon, telsiz vericisini ancak kabul eden Devletin rızası ile kurabilir ve kullanabilir.

2. Misyonun resmî yazışması dokunulmazlığı haizdir. Resmî yazışma, misyona ve görevlerine ait her türlü yazışma demektir.

3. Diplomatik çanta açılmaz veya alıkonulamaz.

4. Diplomatik çantayı teşkil eden paketlerin bu niteliğini gösterir harici işaretler taşıması gerekir ve bunlar ancak diplomatik evrakı veya resmî maksatlar için kullanılan maddeleri ihtiva edebilirler.

5. Statüsünü ve diplomatik çantayı teşkil eden paketlerin sayısını belirten bir resmî belge taşıyacak olan diplomatik kurye, görevlerinin ifasında kabul eden Devlet tarafından korunacaktır. Diplomatik kurye şahsî dokunulmazlıktan yararlanır ve hiçbir şekilde tutuklanamaz veya gözaltına alınamaz.

6. Gönderen Devlet veya misyon «ad hoc» (özel) diplomatik kuryeler tayin edebilir. Bu takdirde, bu maddenin 5 inci fıkrasının hükümleri, aynı fıkrada öngörülen bağıştıklıklar ad hoc kuryenin uhdesindeki diplomatik çantayı alıcısına teslim ettikten sonra sona ermek kaydıyla yine uygulanacaktır.

7. Bir diplomatik çanta, müsaade olunan bir giriş limanına inecek bir ticari uçağın kaptanının uhdesine verilebilir. Kaptana çantayı teşkil eden paketlerin sayısını belirten resmî bir belge verilmekle beraber kendisi diplomatik kurye sayılmaz. Misyon, üyelerinden birini uçağın kaptanından diplomatik çantayı doğrudan doğruya ve serbestçe almak için gönderebilir.

MADDE 28.

Resmî görevlerinin ifası sırasında misyon tarafından tahsil olunan harç ve ücretler, her türlü vergi ve resimden bağıstıktırlar.

MADDE 29.

Diplomatik ajanın şahsî dokunulmazlığı vardır. Hiçbir şekilde tutuklanamaz veya gözaltına alınamaz. Kabul eden Devlet diplomatik ajana gereken saygıyı gösterecek ve şahsına, özgürlüğüne ve onuruna yönelik herhangi bir saldırıyı önlemek için uygun tüm önlemleri alacaktır.

MADDE 30.

1. Bir diplomatik ajanın özel konutu misyonun binaları gibi aynı dokunulmazlık ve korunmadan yararlanacaktır.

2. Diplomatik ajanın evrakı, haberleşmesi ve 31 inci maddenin 3 üncü fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, malları, aynı şekilde dokunulmazlıktan yararlanacaktır.

MADDE 31.

1. Diplomatik ajan, kabul eden Devletin cezai yargısından bağıstıktır. Diplomatik ajan, aşağıdaki hususlar dışında, kabul eden Devletin medenî ve idarî yargısından da bağıstıktır:

a) Misyonun maksatları için gönderen Devlet adına malik olunmayan ve kabul eden Devletin ülkesinde bulunan özel taşınmazlar ile ilgili bir aynı hak davası;

b) Diplomatik ajanın gönderen Devlet adına değil de bir özel kişi olarak vasiyeti tenfiz memuru, mirasın idarecisi, kanunî mirasçı veya vasiyet olunan sıfatile ilgilendiği mirasa ilişkin bir dava;

c) Diplomatik ajanın kabul eden Devlet dahilinde resmî görevleri dışında yaptığı herhangi bir meslekî veya ticarî faaliyet ile ilgili bir dava.

2. Diplomatik ajanın, tanıklık yapmak zorunluluğu yoktur.

3. Bu maddenin 1 inci fıkrasının (a), (b), ve (c) bentlerinde sayılan haller dışında bir diplomatik ajan hakkında hiçbir icra işlemi yapılamaz ve yapıldığı takdirde dahi şahsının veya konutunun dokunulmazlığı ihlâl edilemez.

4. Kabul eden Devletin yargısından bağıstıklık diplomatik ajani, gönderen Devletin yargısından bağıstık kılmaz.

MADDE 32.

1. Diplomatik ajanların ve 37 nci madde gereğince bağıstıklıktan yararlanan şahısların yargı bağıstıklığı gönderen Devlet tarafından kaldırılabilir.

2. Bağıstıklığın kaldırılması daima açıkça yapılmalıdır.

3. Bir diplomatik ajan veya 37 nci madde gereğince yargı bağıstıklığından yararlanan bir şahıs tarafından yargı yoluna başvurulması, onun esas dava ile doğrudan doğruya ilgili herhangi bir karşı dava bakımından yargı bağıstıklığını ileri sürmesine engel olur.

4. Medenî veya idarî davalar bakımından yargı bağıstıklığının kaldırılması hükmün icrası bakımından da bağıstıklığın kaldırılmış olmasını tazammun etmez. Hükmün icras bakımından ayrıca bir bağıstıklığın kaldırılması kararı gerekir.

MADDE 33.

1. Bu maddenin 3 üncü fıkrası hükümleri saklı kalmak şartıyla, bir diplomatik ajan, gönderen Devlete yapılan hizmetler bakımından kabul eden Devlette yürürlükte olan sosyal güvenlik hükümlerinden bağıstıktır.

2. Bu maddenin 1 inci fıkrasında öngörülen bağışıklık, aşağıdaki şartlarla bir diplomatik ajanın münhasır hizmetinde bulunan özel hizmetçilere de uygulanır:

a) Kabul eden Devletin vatandaşı olmamaları veya kabul eden Devlette daimi ikametgâhları bulunmaması ve

b) Gönderen Devlette veya bir üçüncü Devlette yürürlükte olan sosyal güvenlik hükümlerinden yararlanmaları.

3. Bu maddenin 2 nci fıkrasında öngörülen bağışıklıktan yararlanmayan şahısları istihdam eden bir diplomatik ajan, kabul eden Devletteki sosyal güvenlik hükümlerinin işverene yüklediği vebicelere riayet edecektir.

4. Bu maddenin 1 ve 2 nci fıkrasında öngörülen bağışıklık, kabul eden Devletin müsaadesi şartıyla, bu Devletin Sosyal güvenlik sistemine kendiliğinden katılmaya engel değildir.

5. Bu madde hükümleri, sosyal güvenlik hakkında daha önce aktedilmiş iki - taraflı veya çok - taraflı anlaşmaları etkilemez ve gelecekte bu gibi anlaşmaların aktedilmesine engel teşkil etmez.

MADDE 34.

Bir diplomatik ajan, aşağıda sayılanlar dışında, şahsî veya aynî, millî, bölgesel veya beledi her türlü vergi ve resimden bağışıklıdır:

a) Normal olarak mal veya hizmetlerin fiyatlarında dahil edilen nev'iden vasıtalı vergiler;

b) Misyunun maksatları için gönderen Devlet malik olunmayan, kabul eden Devletin ülkesinde bulunan özel taşınmazlar üzerindeki vergi ve resimler;

c) 39 uncu Maddenin 4 üncü fıkrası hükümleri saklı kalmak şartıyla, kabul eden Devlet tarafından tahakkuk ettirilen emlak, veraset veya intikal vergileri;

d) Kaynağı kabul eden Devlette bulunan özel gelirden alınan vergi ve resimler, ve kabul eden Devlet dahilindeki ticarî teşebbüslere yapılan yatırımlardan alınan sermaye vergileri;

e) Yapılan muayyen hizmetlere karşılık tahakkuk ettirilen ücretler;

f) 23 üncü madde hükümleri saklı kalmak şartıyla, taşınmaz mülkiyetine ilişkin, kayıt, mahkeme veya zabıt harçları ile ipotek harcı ve damga resmi.

MADDE 35.

Kabul eden Devlet, diplomatik ajanları, bütün şahsî hizmetlerden, her ne şekilde olursa olsun her türlü kamu hizmetlerinden ve el koyma, katkıda bulunma, ve konaklama yeri sağlama gibi askerî yükümlülüklerden bağışık tutacaktır.

MADDE 36.

1. Kabul eden Devlet, kanun ve nizamlarına uygun olarak, aşağıdaki maddelerin girişine izin verir ve depolama, taşıma ve benzeri hizmetlere ait ücretler dışında, bunlara bütün gümrük vergileri, resimleri ve ilgili ücretlerden bağışıklık tanır:

a) Misyunun resmî kullanımına ait maddeler;

b) Yerleşmesinde kullanılacak maddeler dahil olmak üzere, bir diplomatik ajanın veya beraberinde oturan aile üyelerinin şahsî kullanımına ait eşya.

2. Bu maddenin 1 inci fıkrasında sözü geçen bağışıklıklar kapsamına girmeyen veya ithali ya da ihracı kabul eden Devlet mevzuatınca yasaklanmış olan veya kabul eden Devletin karantina mevzuatına tabi olan eşya ihtiva ettiğinin farz olunmasını gerektiren ciddi sebepler bulunmadıkça, bir diplomatik ajanın şahsî bagajı aranmaz. Sayılan hallerde arama, ancak diplomatik ajanın veya yetkili temsilcisinin huzurunda yapılır.

MADDE 37.

1. Bir diplomatik ajanın beraberinde oturan aile üyeleri, kabul eden Devletin vatandaşı değilse, 29 ila 36 nci maddelerde belirtilen ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanırlar.

2. Misyunun idarî ve teknik kadrosunun üyeleri, beraberlerinde oturan aile üyeleri ile birlikte, kabul eden Devletin vatandaşı olmamak veya daimî surette orada mukim bulunmamak şartıyla, 29 ila 35 inci maddelerde belirtilen ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanırlar; ancak 31 inci maddenin 1 inci fıkrasında

öngörülen, kabul eden Devletin medenî ve idarî yargısından bağışıklık, görevin ifası dışında yapılan fiilleri kapsamaz. Bu kişiler, keza, ilk yerleşmeleri sırasında ithal olunan eşyaları için 36 ncı maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen ayrıcalıklardan da yararlanırlar.

3. Misyonun, kabul eden Devletin vatandaşı olmayan veya daimi surette orada mukim bulunmayan hizmet kadrosunun üyeleri; görevlerinin ifası sırasında yapılan fiiller bakımından bağışıklıktan, işleri dolayısıyla aldıkları ücretlere ilişkin vergi ve resim bağışıklığından ve 33 üncü maddede belirtilen bağışıklıktan yararlanırlar.

4. Misyon üyelerinin özel hizmetçileri, kabul eden Devletin vatandaşı veya daimi surette orada mukim değillerse, işleri dolayısıyla aldıkları ücretlere ilişkin vergi ve resim bağışıklığından yararlanırlar. Diğer bakımlardan, ayrıcalık ve bağışıklıklardan ancak kabul eden Devletin tanıdığı ölçüde yararlanırlar. Bununla beraber, kabul eden Devlet, bu gibi şahıslar üzerindeki yargı yetkisini misyonun görevlerinin ifasına gereksiz şekilde müdahalede bulunmayacak tarzda kullanmalıdır.

MADDE 38.

1. Kabul eden Devlet tarafından ek ayrıcalık ve bağışıklıklar tanınmadığı takdirde, bu Devletin vatandaşı olan veya orada daimi surette mukim bulunan bir diplomatik ajan, sadece görevlerinin ifası esnasında yapılan resmî işlemler bakımından yargı bağışıklığından ve dokunulmazlıktan yararlanır.

2. Kabul eden Devletin vatandaşı olan veya daimi surette orada mukim bulunan Misyonun kadrosunun diğer üyeleri ve özel hizmetçiler, ayrıcalık ve bağışıklıklardan ancak kabul eden Devlet tarafından tanınan ölçüde yararlanırlar. Bununla beraber, kabul eden Devlet bu gibi şahıslar üzerindeki yargı yetkisini misyonun görevlerinin ifasına gereksiz şekilde müdahalede bulunmayacak tarzda kullanmalıdır.

MADDE 39.

1. Ayrıcalık ve bağışıklıklar tanınan her şahıs, görevine başlamak üzere kabul eden Devletin ülkesine girdiği andan, veya esasen bu Devletin ülkesinde bulunuyorsa, tayininin Dışişleri Bakanlığına veya mutabık kalınacak başka Bakanlığa bildirildiği andan itibaren bunlardan yararlanır.

2. Ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanan bir şahsın görevi sona erdiği takdirde, bu ayrıcalıklar ve bağışıklıklar normal olarak ülkeyi terkettiği anda, veya terketmek için kendisine tanınan makul sürenin bitiminde sona erer, bununla beraber silahlı çatışma halinde dahi bu ana kadar devam eder. Bununla beraber, böyle bir şahıs tarafından misyonun bir üyesi olarak yapılmış fiiller bakımından bağışıklıkların uygulanmasına devam olunur.

3. Misyonun bir üyesinin ölümü halinde, ailesi üyeleri memleketi terkedebilmeleri için gerekli makul bir sürenin bitimine kadar sahip oldukları ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanmaya devam ederler.

4. Misyonun kabul eden Devletin vatandaşı olmayan veya daimi surette orada mukim bulunmayan bir üyesinin, veya onun evine mensup ailesinin bir üyesinin ölümü halinde, kabul eden Devlet, müteveffanın, memleket içinde iktisap edilmiş ve ölüm anında ihracı yasak bulunan mallar dışındaki taşınır mallarının ülkeye dışına çıkartılmasına izin verir. Kabul eden Devlet dahilindeki mevcudiyeti, münhasıran müteveffanın orada misyonun bir üyesi olarak veya misyonun bir üyesinin ailesinin mensubu olarak bulunmasına bağlı bulunan taşınır mallardan emlak, veraset ve intikal vergileri alınmaz.

MADDE 40.

1. Bir diplomatik ajan, görevine başlamak veya görevi başına dönmek üzere, veya kendi ülkesine dönerken, pasaport vizesi gereken hallerde kendisine vize vermiş bulunan bir üçüncü Devletin ülkesinden geçtiği veya bu ülke dahilinde bulunduğu takdirde, üçüncü Devlet kendisine geçişini veya dönüşünü sağlamak için dokunulmazlık ve gerekli diğer bağışıklıkları tanıyacaktır. Diplomatik ajana refakat eden, veya kendisine katılmak veya memleketlerine dönmek için ayrı seyahat eden, ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanan ailesi üyelerine de aynı uygulama yapılır.

2. Bu maddenin 1 inci fıkrasında belirtilenlere benzer hallerde, üçüncü Devletler, bir misyonun idarî ve teknik veya hizmet kadrosu üyelerinin ve bu kişilerin aile mensuplarının ülkelerinden geçişlerini engellemezler.

3. Üçüncü Devletler, kodlu veya şifreli haberler dahil olmak üzere, transit geçiş halindeki resmî yazışma ve diğer resmî haberleşmelere kabul eden Devlet tarafından tanınan aynı serbesti ve himayeyi tanırırlar. Bu devletler, pasaport vizesi gereken hallerde vize almış bulunan diplomatik kuryelere ve transit geçen diplomatik çantalara kabul eden Devletin tanımakla yükümlü bulunduğu dokunulmazlık ve himayenin aynıını tanırırlar.

4. Üçüncü Devletlerin bu maddenin 1, 2 ve 3 üncü fıkraları gereğince üstlendikleri yükümlülükler, aynı zamanda, üçüncü Devletin ülkesindeki mevcudiyetleri mücbir sebebe dayanan bu fıkralarda belirtilen şahıslar ile resmî haberleşmeler ve diplomatik çantalara da uygulanır.

MADDE 41.

1. Kabul eden Devletin kanunlarına ve nizamlarına riayet etmek, ayrıcalıklarına ve bağımsızlıklarına hâle gelmeksizin, bu gibi ayrıcalıklardan ve bağımsızlıklardan yararlanan her şahsın görevidir. Anılan Devletin iç işlerine karışmamak da bu şahısların keza görevidir.

2. Gönderen Devlet tarafından kabul eden Devlet nezdinde yapılması misyonun uhdesine tevdi olunan bütün resmî işler, kabul eden Devletin Dışişleri Bakanlığı veya mutabık kalınacak başka Bakanlık ile veya aracılığıyla yürütülür.

3. Misyonun binaları, misyonun bu Sözleşmede belirtilen görevleri veya diğer genel uluslararası hukuk kuralları veya gönderen ve kabul eden Devlet arasında yürürlükte olan özel anlaşmalar ile bağdaşmayacak bir tarzda kullanılmaz.

MADDE 42.

Diplomatik ajan, kabul eden Devlette şahsî kazanç maksadıyla herhangi bir mesleki veya ticari faaliyette bulunamaz.

MADDE 43.

Bir diplomatik ajanın görevi, diğer haller dışında, aşağıdaki şekillerde son bulur:

a) Gönderen Devlet tarafından kabul eden Devlete diplomatik ajanın görevinin son bulduğunun bildirilmesi ile;

b) 9 uncu maddenin 2 nci fıkrası gereğince, kabul eden Devletin gönderen Devlete diplomatik ajanı misyonun bir üyesi olarak tanımayı reddettiğini bildirmesi ile.

MADDE 44.

Kabul eden Devlet, silahlı çatışma hâlinde dahi, kendi vatandaşı olmamaları şartıyla ayrıcalıklar ve bağımsızlıklardan yararlanan şahıslara ve tabiiyetlerine bakılmaksızın bu gibi şahısların aileleri üyelerine en kısa zamanda ülkesini terkedebilmeleri için kolaylıklar tanır. Kabul eden devlet, özellikle gerektiği takdirde kendilerini ve mallarını taşımak için gerekli nakil vasıtalarını sağlamak zorundadır.

MADDE 45.

İki Devlet arasında diplomatik ilişkiler kesildiği veya bir misyon sürekli veya geçici olarak geri çekildiği takdirde;

a) Kabul eden Devlet, silahlı çatışma halinde dahi, malları ve arşivleri ile birlikte misyonun binalarına saygı gösterir ve bunları korur;

b) Gönderen Devlet, malları ve arşivleri ile birlikte misyonun binalarının nezaretini, kabul eden Devletin rıza gösterdiği bir üçüncü Devletin uhdesine tevdi edebilir.

c) Gönderen Devlet kendisinin ve vatandaşlarının menfaatlerinin korunmasını, kabul eden Devletin rıza gösterdiği bir üçüncü Devletin uhdesine tevdi edebilir.

MADDE 46.

Gönderen Devlet, kabul eden Devletin peşin rızası ile ve bu Devlet dahilinde temsil edilmeyen bir üçüncü Devletin talebi üzerine üçüncü Devletin ve vatandaşlarının menfaatlerinin geçici olarak korunmasını yüklenabilir.

MADDE 47.

1. Kabul eden Devlet, bu Sözleşmenin hükümlerinin uygulanmasında Devletler arasında ayırım gözetmez.

2. Ancak, aşağıdaki hallerde ayırım yapılmış sayılmaz:

a) Kabul eden Devlet, bu sözleşme hükümlerinin herhangi birini, bu hükmün gönderen Devlet dahilindeki kendi misyonuna kısıtlanmalı uygulanması sebebiyle kısıtlanmalı olarak uyguladığı takdirde;

b) Devletler birbirlerine teamül veya anlaşma yoluyla bu sözleşme hükümlerinin gerektirdiğinden daha müsait muamele bahsettikleri takdirde.

MADDE 48.

Bu Sözleşme, Birleşmiş Milletler veya ihtisas teşekküllerinden herhangi biri veya Uluslararası Adalet Divanı Statüsüne taraf olan bütün Devletler ile Birleşmiş Milletler Genel Kurulunca Sözleşmeye taraf olmaya davet olunan başka herhangi bir Devlete aşağıda belirtilen şekilde imzaya açık olacaktır:

31 Ekim 1961'e kadar Avusturya Federal Dışişleri Bakanlığında, ve bundan sonra, 31 Mart 1962'ye kadar Newyork'ta Birleşmiş Milletler Merkezinde.

MADDE 49.

Bu Sözleşme onaylamaya tabidir. Onay belgeleri Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi olunur.

MADDE 50.

Bu Sözleşme, 48 inci maddede sözü edilen dört kategoriden birine mensup herhangi bir Devletin katılmasına açık kalacaktır. Katılma Belgeleri Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi olunacaktır.

MADDE 51.

1. Bu Sözleşme yirmiikinci onaylama veya katılma belgesinin Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi olduğu tarihi izleyen otuzuncu gün yürürlüğe girer.

2. Yirmiikinci onaylama veya katılma belgesinin tevdiinden sonra Sözleşmeyi onaylayan veya katılan her Devlet bakımından Sözleşme, onay veya katılma belgesinin tevdi tarihinden sonraki otuzuncu gün yürürlüğe girer.

MADDE 52.

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, 48 inci maddede belirtilen dört kategoriden herhangi birine mensup Devletlere aşağıdaki hususları bildirecektir:

a) 48, 49 ve 50 nci maddeler gereğince bu Sözleşmeye konan imzaları, onaylama veya katılma belgelerinin tevdi olunmasını;

b) 51 inci madde gereğince, bu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarihi.

MADDE 53.

Bu Sözleşmenin, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca metinlerinin aynı derecede doğru ve geçerli olan asılları, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi olunur ve bunların tasdikli örnekleri adı geçen tarafından 48 inci maddede belirtilen dört kategoriden herhangi birine mensup bütün Devletlere gönderilir.

YUKARIDAKİ HUSUSLARI TASDİKEN, aşağıda imzası bulunan ve Hükümetlerince tam yetkili kılınmış Temsilciler bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Bin dokuzyüz altmışbir yılının Nisan ayının onsekizinci günü VIYANA'da tanzim olunmuştur.